

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра спорту і спортивних ігор

Дипломна робота (проєкт)
магістра

з теми: «СТРУКТУРА І ЗМІСТ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ
СПОРТСМЕНІВ В ХОКЕЇ НА ТРАВІ»

Виконав: студент 2 курсу, групи FKS1-M23z

спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Зюбрицький Денис Анатолійович

Керівник: Алексєєв О. О., доктор педагогічних
наук, доцент

Рецензент: Стасюк І. І., кандидат наук з фізичного
виховання та спорту, доцент

Кам'янець-Подільський – 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ У ХОКЕЇ НА ТРАВІ.....	7
1.1 Значущість фізичної підготовка в спортивних іграх.....	7
1.2 Вікові особливості юних спортсменів і зміни, що відбуваються в організмі під впливом занять спортивними іграми	15
1.3 Чинники, що впливають на змагальний потенціал юних спортсменів у хокеї на траві на етапах базової підготовки	22
РОЗДІЛ 2 МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	28
2.1 Методи дослідження.....	28
2.2 Організація дослідження	34
РОЗДІЛ 3 ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ ХОКЕЇСТІВ НА ТРАВІ ЕТАПУ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ОПТИМІЗАЦІЇ	36
3.1 Структура та зміст процесу фізичної підготовки в хокеї на траві на етапі спеціалізованої базової підготовки.....	36
3.2 Особливості рухової діяльності в хокеї на траві	38
3.3 Характеристика морфо-функціонального профілю юних хокеїстів на траві	42
3.4 Рівень фізичної підготовленості юних хокеїстів на етапі спеціалізованої базової підготовки	44
3.5 Апробація експериментальної програми та визначення ефективності висновків	47
ВИСНОВКИ.....	50
ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58
ДОДАТКИ.....	66

	3
Додаток А 1.....	66
Додаток А 2.....	67
Додаток А 3.....	68

ВСТУП

Актуальність дослідження. Тенденції розвитку сучасного спорту зумовлюють багаторічний планомірний процес підготовки до досягнення високої спортивної майстерності, диктують необхідність системи спортивного резерву (Р. Ахметов, Т. Кутек, 2016; В. Келлер, В. Платонов, 1993). Це в повній мірі відноситься й до хокею на траві, де підготовка висококваліфікованого резерву виступає однією з найважливіших проблем (В. Костюкевич, 2005; 2009, 2021; М. Перепилиця, 2006, 2007).

Науковці в галузі спортивного тренування стверджують, що підготовка юних спортсменів повинна базуватися на стрункій спадкоємній методиці тренування, яка забезпечує становлення спортивної майстерності, зростання функціональних можливостей і їх максимальну реалізацію (В. Платонов, 2021; А. Боднарчук, 2000).

В багаторічній системі підготовки юних хокеїстів на траві одним з ключових є етап спортивної спеціалізації, що припадає на віковий період з 13 до 15 років (В. Гончаренко, 2015, І. Максименко, 2010). Відповідно до якого все більшого значення набуває вирішення проблеми індивідуалізації та диференціювання окремих сторін підготовки і зокрема фізичної підготовки хокеїстів на траві. У цьому плані вже на етапі попередньої базової підготовки одним з найважливіших завдань виступає визначення індивідуально-типологічних особливостей юних хокеїстів, які в подальшому, на етапі спеціалізованої базової підготовки будуть орієнтиром і ляжуть в основу функціональної спеціалізації у відповідність з особливостями ігрового амплуа (Ж. Козіна, 2010; В. Косткевич, 2014); стануть підставою диференційованого підбору засобів, які забезпечують формування морфо-функціональної спеціалізації, що розуміється як виборче пристосувальне вдосконалення функціональних можливостей, які визначають ефективність специфічної діяльності (О. Шинкарук, 2013; І. Максименко, 2010).

Ще один аспект повинен неодмінно враховуватися при побудові процесу фізичної підготовки на етапах спеціалізації. Це облік закономірностей вікового розвитку організму, і в першу чергу облік сенситивних періодів розвитку окремих функціональних систем дітей. До теперішнього часу визначення сенситивні періоди для розвитку основних фізичних якостей юних спортсменів (Б. Шиян, 2001; С. Бубка, 2002; Т. Круцевич, 2003; М. Перепелиця, О. Перепелиця, 2004; Т. Гнітецька, Л. Чеханюк, 2001, А. Ященко, 2006), і хокеїстів на траві зокрема (В. Костюкевич, 2021; В. Гончаренко, 2011 та ін.). Безумовно, всі закономірності вікового становлення функціональних можливостей повинні бути враховані при плануванні розвитку основних компонентів фізичної підготовленості.

Таким чином, в наш час позначилася необхідність вдосконалення системи підготовки спортивного резерву в хокеї на траві, яка диктується тенденціями розвитку сучасного спорту і нагальною потребою практики в більш раціональних технологіях забезпечення необхідного рівня підготовленості спортсменів на всіх етапах багаторічного тренувального процесу, і зокрема, на етапі спеціалізованої базової підготовки. Багато питань окресленої проблеми до цих пір залишаються не розробленими в належній мірі, що зумовлює актуальність нашого дослідження.

Об'єкт дослідження – навчально-тренувальний процес в хокеї на траві на етапі спеціалізованої базової підготовки.

Предмет дослідження – фізична підготовка юних хокеїстів на траві на етапі спеціалізованої базової підготовки.

Мета дослідження – визначити особливості фізичної підготовки юних хокеїстів на траві на етапі спеціалізованої базової підготовки.

Завдання:

1. Вивчити теоретико-методичні аспекти фізичної підготовки юних спортсменів.
2. Проаналізувати структуру фізичної підготовки на етапі спеціалізованої базової підготовки.

3. На основі аналізу змагальної діяльності, вивчення вікової динаміки морфо-функціональних показників рівня фізичної підготовленості визначити основні напрямки удосконалення фізичної підготовки хокеїстів на траві 13-15 років етапу спеціалізованої базової підготовки.

4. Розробити експериментальну програму фізичної підготовки юних хокеїстів на траві для підготовчого періоду та перевірити її ефективність.

Методи дослідження. Для організації та проведення дослідження були використані методи: теоретичний аналіз науково-методичної та спеціальної літератури, педагогічні методи дослідження (педагогічне спостереження за тренувальним і змагальним процесом в хокеї на траві, хронометрування, педагогічне тестування, педагогічний експеримент), методи математичної статистики.

Практична значущість дослідження. Розроблені методичні підходи до фізичної підготовки юних хокеїстів на траві на етапі спеціалізованої базової підготовки доповнюють теорію і методику підготовки спортивного резерву та можуть використовуватися в навчально-тренувальному процесі гравців у хокеї на траві.

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні положення та висновки викладалися та розглядалися на засіданнях наукового гуртка кафедри спорту і спортивних ігор, а також під час щорічної звітної наукової конференції студентів і магістрантів за підсумками НДР у 2023-2024 н.р. Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (09-10 квітня 2024 року).

Структура та обсяг дипломної роботи. Дипломна робота викладена на 59 сторінках і складається з вступу, трьох розділів, висновків, практичних рекомендацій, списку літератури, який включає 76 джерел. Результати дослідження проілюстровані 8 таблицями та 1 рисунком.

ВИСНОВКИ

1. Аналіз та узагальнення результатів опрацювання наукової та науково-методичної літератури дозволяє констатувати, що необхідною умовою для створення наукової теорії управління системою багаторічної та річної підготовки юних спортсменів ігрових видів спорту є широке узагальнення практичного досвіду роботи в цій галузі, а також експериментальне виявлення чинників, які в більшій мірі визначають успіх у конкретному виді спорту.

2. Серед основних чинників, що впливають на реалізацію власного потенціалу в процесі змагальної діяльності в спортивних іграх фахівці визначають рівень фізичної підготовленості та морфо-функціональні показники. Встановлено, що фізична підготовка займає одне з провідних місць в системі підготовки спортсменів різної кваліфікації. Кожен етап багаторічної та період річної підготовки має свої особливості у плануванні та організації фізичної підготовки.

3. Визначено, що на етапі спеціалізованої базової підготовки спостерігається тенденція до зниження частки загальної фізичної підготовки з 33,8 % до 25,9 % і незначне збільшення спеціальної фізичної підготовки з 7,5 % до 9,6 % в загальній структурі системи підготовки юних хокеїстів на траві в період навчання на етапі спеціальної базової підготовки. Підготовчий період характеризувався таким розподілом засобів фізичної підготовки: вправи спрямовані на розвиток сили складали 13 %, швидкісна-силових здібностей 18 %, спритності 10 %, швидкості 8 %, витривалості 27 %, гнучкості 4 %, всі інші засоби (20 %) були спрямовані на комплексний: розвиток фізичних якостей. Розподіл засобів відповідав розвитку необхідних для хокею на траві фізичних якостей, проте носив безсистемний характер, вправи застосовувалися без урахування майбутньої спеціалізації.

4. Визначено, що рухова діяльність хокеїстів на траві у процесі змагальної діяльності має специфіку відповідно до виконання ігрових амплуа.

Так, найбільший обсяг рухової роботи за гру виконує центральний опорний півзахисник в середньому 8506 м. Центральний півзахисник (інсайд) і крайній захисник мають у своїй структурі найбільшу частку прискорень на 10 і більше метрів – відповідно 29,1 % і 27,8 %. Ривки, або прискорення на відстань до 10 м найчастіше в грі застосовують центральний півзахисник – 56 разів і нападник – 36 разів. За тривалістю активних і пасивних фаз в грі можемо визначити, що за характером гри хокей на траві носить мінливий характер в якому достатня частка аеробних, змішаних і анаеробних навантажень. Отримані дані мають слугувати орієнтиром для розробки програм фізичної підготовки в хокеї на траві.

5. Визначено, що юні хокеїсти на траві 13-15 років, які тренуються в групах спеціалізованої базової підготовки мають вікові відмінності за всіма морфо функціональними показниками, зміни складають 2,9-14,5 %. З роками підготовки показники фізичного розвитку набувають більш оптимальних форм під впливом спеціалізованих тренувань.

6. З'ясовано, що за результатами тестування фізичної підготовленості є суттєві відмінності в отриманих даних суміжних вікових категорій, різниця в показниках становила 2,2-13,1 %. Порівняльний аналіз отриманих даних і модельних показників фізичної підготовленості юних хокеїстів дозволяє констатувати, що найбільші розходження визначені у 13-ти річних спортсменів, рівень розходження від 0,02 до 26 одиниць за різними тестами, що стало підґрунтям для розробки для них експериментальної програми фізичної підготовки на підготовчий період.

7. Підтверджено ефективність розробленої програми фізичної підготовки впровадженням її у тренувальний процес 13-ти річних хокеїстів на трав шляхом проведення повторного тестування. Спортсменам експериментальної групи вдалося статистично достовірно покращити свої результати в тестах: біг 30 м на 5,7 %, стрибок у довжину з місця на 6,2 %, біг 2000 м на 11,4 %, біг 20 м з оббіганням стійок на 11,2 %, результати човникового бігу зросли на 3,7 %, проте були статистично не достовірними.

Хокеїсти на траві контрольної групи покращили свої результати на 1,8-5,6 %, однак за виключенням результатів бігу на 2000 м, всі вони були статистично недостовірними.

8. Оптимізація фізичної підготовки юних хокеїстів груп спеціалізованої базової підготовки можлива на основі отриманих вікових закономірностей фізичного розвитку й фізичної підготовленості, з урахуванням особливостей рухової діяльності гравців різних амплуа.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонік В. І., Антонік І. П., Андріанов В. Є. Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 336 с.
2. Ахметов Р. Ф., Кутек Т. Б. Управління тренувальним процесом на основі аналізу взаємозв'язку спеціальної фізичної та технічної підготовленості кваліфікованих спортсменів. Фізична культура, спорт та здоров'я нації : Науковий напрям 102 зб. наук. праць. Вип. 2. Гол. ред. В. М. Костюкевич. Житомир : ФОП Євенок О. О., 2016. С. 159-163.
3. Баранов А. А. Фізіологія зростання і розвитку дітей і підлітків : (теоретичні та клінічні питання). Т. 1. Київ : ГЕОТАР-МЕДІА, 2006. 432 с.
4. Бальсевич В. К., Лубишева Л. І. Фізична культура : молодь і сучасність. Теорія и практика фізичної культури. 1995. № 4. С. 2-7.
5. Безмилов М. Періодизація підготовки спортсменів в ігрових видах спорту : фактори впливу та перспективні напрями подальшого розвитку специфічної системи знань. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2022. № 3. С. 3-19.
6. Бекас О. О., Паламарчук Ю. Г. Фізична підготовка юних спортсменів : навчально-методичний посібник. Вінниця : Т. П. Барановська, 2014. 151 с.
7. Бернштейн Н. А. Спритність і її розвиток. К. : ФіС, 2001. 228 с.
8. Бойченко С. Взаємозв'язок спритності з технічною майстерністю футболістів. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2005. №2-3. С. 3-5.
9. Бондарчук А. П. Періодизація спортивного тренування. К. : Аграрна наука, 2000. 568 с.
10. Блінков С. М., Льовушкін С. П. Методика реалізації індивідуального підходу до фізичної підготовки школярів-підлітків. Фізична культура : виховання, освіта, тренування. 2002. № 1. С. 8-10.

11. Бріскін Ю. А., Товстоног О. Ф., Розторгуй М. С. Індивідуалізація підготовки спортсменів на різних етапах багаторічної підготовки. Вісник Запорізького нац. ун-ту. Серія : Фізичне виховання та спорт. 2009. №1. С. 20-25.
12. Бубка С. Н. Розвиток рухових здібностей людини. Донецьк : АПЕКС, 2002. 302 с.
13. Букова Л. М., Кровяков В. Ф., Зверянський А. П. Факторна структура змагального потенціалу юних футболістів на етапах підготовки. Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія : «Біологія, хімія». 2008. Т. 2 I (60). № 3. с. 28-33.
14. Вознюк Т., Богуславська В., Перепелиця М. Програмування тактичної підготовки в хокеї на траві : Теоретичний аспект. PHYSICAL CULTURE AND SPORT: SCIENTIFIC PERSPECTIVE, (2023), (1), 115-121.
15. Вознюк Т. В. Основи теорії та методики спортивного тренування. Вінниця, 2017. 320 с.
16. Волков Л. В. Основи спортивної підготовки дітей і підлітків : навч. посіб. К.: Вища школа, 1993. 242 с.
17. Воронова В. І. Психологія спорту. Навч. посібник. К. : Олімпійська література, 2007. 298 с.
18. Ганчева В. І. Аналіз діючого програмно-методичного забезпечення ДЮСШ у системі освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2013, Випуск 7 (33). С. 61-69.
19. Гнітецька Т., Чеханюк Л. Сенситивні періоди розвитку силових здібностей дітей шкільного віку. Фізична культура, спорт та здоров'я нації. 2001. С. 350-352.
20. Гончаренко В. І. Технологія фізичної підготовки кваліфікованих хокеїсток на траві на основі індивідуально-групового підходу. Слобожанський науково-спортивний вісник : наук.-теорет. журн. Харків : ХДАФК, 2011. № 1. С. 60-65.
21. Гончаренко В. І. Хокей на траві. Теорія і практика : навч. посіб.

Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 296 с.

22. Гончаренко В. І. Фізична та функціональна підготовленість висококваліфікованих спортсменок різних ігрових амплуа в хокеї на траві. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : педагогічні науки. 2019. №4 (327). Ч. 1. С. 143-155.

23. Гончаренко В. І. Фізична підготовленість хокеїсток на трав та її вплив на показники змагальної діяльності. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка; гол. ред. Носко М. О. Чернігів : ЧДПУ, 2011. С. 58-61.

24. Грабик Н. М. Координаційні здібності як основа підвищення спортивної майстерності. Молода спортивна наука України : зб. наук. статей. Вип. 7. Л., 2003. Т.3. С. 108-110.

25. Денисова Л. В., Хмельницка І. В., Харченко Л. А. Вимірювання і методи математичної статистики у фізичному вихованні і спорті : навч. посібн. для вузів. К. : Олімпійська література, 2008. 127 с.

26. Дорошенко Е. Ю. Теоретико-методичні основи управління техніко-тактичною діяльністю в командних спортивних іграх : автореф. дис. докт. наук з фіз. вих. і спорту: спец. 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт». Київ, 2014. 44 с.

27. Земцова І. І. Спортивна фізіологія: навч. посіб. [для студентів, магістрантів, аспірантів галузі фізичного виховання і спорту]. Київ : Олімпійська література, 2008. 208 с.

28. Єрмаков С. С. Біомеханічні моделі ударних рухів у спортивних іграх у контексті вдосконалення технічної підготовки спортсменів. Теорія та методика фізичного виховання. 2010. № 4. С. 3-11.

29. Келлер В. С., Платонов В. М. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів. Львів : Українська спортивна Асоціація, 1993. 270 с.

30. Козіна Ж. Л., Поярков Ю. М., Церковна О. В., Воробйова В. О., редактори. Спортивні ігри. Харків: 2010. 200 с.

31. Колумбет О. М. Розвиток координаційних здібностей молоді :

монографія. К. : Освіта України, 2014. 420 с.

32. Костюкевич В. М. Дипломна робота. Вінниця : Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського, 1998. 40 с.

33. Костюкевич В. М. Основні положення цільової підготовки жіночої збірної команди України з хокею на траві до ігор XXX Олімпіади 2012 року : метод. рекомендації. Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2009. 30 с.

34. Костюкевич В. М. Модельні показники підготовленості висококваліфікованих хокеїстів на траві у змагальному періоді річного тренувального циклу. Спортивний вісник Придніпров'я. 2009. № 2-3. С 144-148.

35. Костюкевич В. М. Педагогічні методи оцінки фізичної працездатності та функціональної підготовленості спортсменів у командних ігрових видах спорту. Фізичне виховання і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук, праць. Луцьк, 2005. С. 208-213.

36. Костюкевич В., Коннов С. Контроль змагальної діяльності команди в хокеї на траві. Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. – Вип. 11 (30). – Вінниця: ТОВ «Твори», 2021. – С. 171-184.

37. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

38. Костюкевич В. М. Теоретичні та методичні основи моделювання тренувального процесу спортсменів ігрових видів спорту : автореф. дис. на здобуття ступеня докт. наук з фіз. вих. і спорту : спец. 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт». К., 2012. 41 с.

39. Костюкевич В. М., Шинкарук О. А., Воронова В. І., Борисова О. В. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт). Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. 554 с.

40. Круцевич Т. Ю. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді : навч. посіб. К. : Олімпійська література, 2011. 224 с.

41. Лущик І. В. Особливості навчання руховим діям в ігрових видах

спорту. Теорія і практика фізичного виховання. 2001. № 3. С. 26.

42. Максименко І. Г. Етап попередньої базової підготовки у спортивних іграх: експериментальне визначення ефективності традиційної системи тренування. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2010. № 3. С. 49-51.

43. Максименко І. Г. Теоретико-методичні основи багаторічної підготовки юних спортсменів у спортивних іграх : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. наук з фіз. вих. і спорту : спец. 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт». К., 2010. 44 с.

44. Максименко І. Особливості системи підготовки юних українських спортсменів, що спеціалізуються в спортивних іграх. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві 2012. № 2 (18). С. 300-304.

45. Мітова О. О. Технологія реалізації системи контролю у командних спортивних іграх в процесі багаторічного удосконалення. Фізична культура спорт та здоров'я нації. 2020. Вип. 10 (29). С. 83-91.

46. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : Навчальний посібник. Тернопіль : Астон, 2014. 180 с.

47. Перепелиця М. О. Динаміка показників тактичної підготовленості кваліфікованих гравців в хокеї на траві. Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. Вінниця, 2014. Вип. 18, т. 2. С. 167–172.

48. Перепелиця М. О. Загальні аспекти управління підготовкою хокеїстів на траві протягом річного тренувального циклу. Фізична культура, спорт здоров'я нації : зб. наук. праць. Вінниця, 2006. С. 268-271.

49. Перепелиця М. О. Контроль тренувальних навантажень хокеїстів на траві високої кваліфікації. Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування : зб. наук. пр. Вінниця, 2007. С. 108–110.

50. Перепелиця М. О. Моделювання техніко-тактичної діяльності кваліфікованих гравців в хокеї на траві на основі аналізу змагальних показників в різних зонах ігрового поля Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. Вінниця, 2013. Вип. 16. С. 153–160.

51. Перепелиця М. О. Модельні тренувальні завдання як засіб оптимізації тактичної підготовки в хокеї на траві. Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. Вінниця, 2016. Вип. 1. С. 367–372.

52. Перепелиця М. О. Організаційна модель тактичної підготовки в хокеї на траві. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. Луцьк, 2016. № 3 (35). С. 96–103.

53. Перепелиця М. О., Перепелиця О. А. Оперативний контроль в системі підготовки хокеїстів Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування : зб. наук. пр. Вінниця, 2004. С. 87–88.

54. Перепелиця М. О. Тренувальний процес хокеїстів на траві високої кваліфікації в річному циклі підготовки. Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування : зб. наук. пр. Вінниця, 2005. С. 78–81.

55. Платонов В. М. Сучасна система спортивного тренування : підручник. Київ : Перша друкарня, 2021. 672 с.

56. Поліщук В., Перепелиця М. Вивчення змагальної діяльності хокеїстів на трав за допомогою методів моделювання. Фізична культура, спорт і здоров'я нації зб. наук. праць присвячений 50-річчю інституту фізичного виховання і спорту. Вінниця, 2006. С. 265-268.

57. Приймак С. Г. Моделювання параметрів фізичної підготовленості підлітків у процесі фізичного виховання. Дис. ... канд. пед. наук. Львів, 2003. 256 с.

58. Прозар М., Алексєєв О., Петрова Ю. Метрологічний контроль у фізичній культурі і спорті. Для факультетів фізичної культури закладів вищої освіти. Кам'янець-Подільський : Віта Друк, 2023. 90 с.

59. Романенко В. А. Діагностика рухових здібностей : навч. посібник. Донецьк : Вид-во ДонДУ, 2005. 290 с.

60. Романюк В. Особливості вікової динаміки розвитку сили юних футболістів. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2012. № 8. С. 128-133.

61. Романюк В. П., Романюк Є. Л., Ліщук А. М., Тесунова О. Г. Розвиток швидкісних якостей футболістів. Теоретико-методичні основи спортивного тренування. 2011. С. 68-72.

62. Сергієнко Л. П. Спортивна метрологія: теорія і практичні аспекти : підруч. Київ : КНТ, 2010. 776 с.

63. Собко С. Воропай С., Собко Н., Гавришко С. Динаміка показників загальної фізичної підготовленості юних футболістів на етапі базової підготовки. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. 2015. № 2. С. 160-164.

64. Солопчук М. С., Федірко А. О. Основи науково-методичної діяльності у галузі фізичної культури і спорту : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2006. 224 с.

65. Спортивні ігри : навчальний посібник для студентів факультетів фізичної культури педагогічних вищих навчальних закладів : у 2 томах : Ж. Л. Козіна, Ю. М. Поярков, О. В. Церковна, В. О. Воробйова]; під ред. Ж. Л. Козіної. Том 1 : Загальні основи теорії і методики спортивних ігор. Харків : Вид-во «Точка», 2010. 200 с.

66. Теорія і методика фізичного виховання : у 2 томах під ред. Т. Ю. Круцевич. К.: Олімпійська література. 2003. Т. 1. 423 с.

67. Хокей на траві : навч. прогр. [для дитячо-юнацьких спорт. шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімп. резерву, шкіл вищ. спорт. майстерності та училищ олімп. резерву] : [В. М. Костюкевич, О. А. Перепелиця, В. М. Поліщук]. К. : Республіканський науково-методичний кабінет Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, 2005. 110 с.

68. Шахліна Л. Г. Медико-біологічні основи спортивного тренування жінок. Київ : Наукова думка, 2001. 328 с.

69. Шинкарук О. А. Інструментальні методи діагностики в системі комплексного контролю організму спортсменів високої кваліфікації. Здоров'я, фізичне виховання і спорт: перспективи та кращі практики. Матеріали Міжнарод. наук.-практ. конф. Київ. ун-т імені Бориса Грінченка. 2018. С. 178-

196.

70. Шинкарук О. А. Теорія і методика підготовки спортсменів: управління, контроль, відбір, моделювання та прогнозування в олімпійському спорті : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ : НВП Поліграфсервіс, 2013. 136 с.

71. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Ч. 1 Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2001. 272 с.

72. Шкребтій Ю. М. Управління тренувальним і змагальним навантаженням спортсменів високого класу. К. : Олімпійська література, 2005. 257 с.

73. Ярощук Я. Розвиток сенсомоторних функцій та рухових якостей школярів 16- та 17-річного віку, які займаються футболом. Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. Вип. 8 : у 4-х т. Львів : Українські технології, 2004. Т. 4. С. 344-346.

74. Ярулін Р. Х. Здібності рухової діяльності людини. Теор. і практ. фіз. культ. 2006, № 8, С. 20-21.

75. Яценко А. Вікові та індивідуальні анатомо-фізіологічні особливості організму юних футболістів : практикум з футболу. К. : Олімпійська література, 2005. С. 27-32.

76. Viktor Kostiukevych, Nataliia Lazarenko, Natalia Shchepotina, Tetiana Vozniuk, Oksana Shynkaruk, Valentina Voronova, Tamara Kutek, Stanislav Konnov, Ivan Stasiuk, Kateryna Poseletska, Volodymyr Dobrynskiy. Factor Analysis of Special Qualities of Elite Field Hockey Players. Sport Mont 2021, 19(S2), 41-47.